

Goodwill in het MSB - Reglement Praktijkwaardering

Met de invoering van de integrale bekostiging 2015 hebben de medisch specialisten vrij beroepsbeoefenaren hun samenwerkingsvorm gewijzigd van –veelal- vakgroepmaatschappen naar één medisch specialistisch bedrijf (MSB) binnen één instelling. Het MSB is ofwel in de vorm van een maatschap ofwel in de vorm van een coöperatie gegoten. De praktijken zijn veelal inbracht in de maatschap maar niet in de coöperatie.

De Federatie adviseert u, ongeacht voor welke ondernemersvorm u gekozen heeft, te komen tot een Reglement Praktijkwaardering. In de eerste plaats om inbreng als deze plaatsvindt, op een zelfde waarderingsgrondslag plaats te laten vinden. In de tweede plaats om verrekening van goodwill binnen alle organisatorische eenheden op een zelfde wijze plaats te laten vinden.

Onderstaand zullen wij een handreiking bieden voor waarderingsgrondslagen -waaronder voor goodwill- en stof tot nadenken geven over te maken keuzes: overnamerecht of –plicht, in- uitkoop ineens of in delen. Vervolgens zullen wij een model aanreiken om te komen tot een Reglement Praktijkwaardering. Deze handreiking is nadrukkelijk een advies, geen richtlijn.

1. Praktijk inbreng bij inbreng maatschap en coöperatie

In de MSB maatschap worden de praktijken van de deelnemende maten ingebracht, dus inclusief goodwill. Immers, het ondernemerschap wordt door de belastingdienst beoordeeld op het niveau waar de praktijkuitoefening plaatsvindt. Het IB ondernemerschap met de daaraan te verbindend ondernemersrisico's zijn in de maatschap georganiseerd op het niveau van de MSB, hetgeen de inbreng van de praktijken noodzakelijk maakt. Oude maatschappen worden opgeheven, nadat eventuele schulden en onder handen werk zijn afgewikkeld.

De inbreng per maat komt tot uitdrukking in de kapitaalpositie, met uitzondering van goodwill. Goodwillwaardering is dan ook pas een item bij toetreding of uittreding. Iedere maat houdt recht op zijn kapitaalpositie, dat wil zeggen, dat bij uittreding de kapitaalpositie wordt uitgekeerd. Daarnaast wordt de uittreder ook goodwill uitgekeerd, waarvan de waarde dus op het moment van uittreding is vast te stellen.

In de Coöperatie-MSB wordt de praktijk ingebracht in een personal holding, die lid wordt van de MSB; de praktijk wordt vervolgens niet ingebracht in de MSB. Lidmaatschap van de coöperatie via een personal holding is noodzakelijk ter voorkoming van het ontstaan van een arbeidsovereenkomst tussen medisch specialist en coöperatie. Aangezien arbeid wordt verricht vanuit de eigen BV, kan de praktijk niet geruisloos (zonder fiscale afrekening) worden ingebracht in de coöperatie. Goodwill wordt dus niet ingebracht in de MSB coöperatie.

Mogelijk worden wel andere activa dan goodwill ingebracht, bijvoorbeeld liquiditeiten of apparatuur. Volgens het model van de federatie reikt de coöperatie voor iedere Euro die een lid inbrengt, één participatie uit. Zonder inbreng ontvangt een toetredster geen participaties. Bij uittreding ontvangt het lid de nominale waarde van de participaties. Daarnaast is op dat moment de goodwill vast te stellen.

2. Waardering activa

Wij adviseren een Reglement Praktijkwaardering op te stellen om inbreng te reguleren en op een zelfde waarderingsgrondslag te laten plaatsvinden.

Inbreng van alle activa zal op basis van dit Reglement plaatsvinden met uitzondering van inbreng van liquiditeiten: dat zal worden bepaald op basis van een liquiditeitsbegroting.

Inbreng van inventaris of apparatuur zal plaatsvinden op basis van de resterende boekwaarde, dus aanschafprijs minus afschrijvingen.

Inbreng van onder handen werk (doorgaans niet aan de orde, zie punt 1.) zal plaatsvinden naar lokaal bestendig gebruik. Gangbaar is dat onder handen werk wordt gewaardeerd op of rond 50% van de tariefwaarde van de openstaande DBC/het openstaand DOT zorgprodukt. De waardering zoals die de afgelopen jaren lokaal heeft plaatsgevonden, is basis voor de waarderingsgrondslag bij de inbreng van onderhanden werk in de MSB.

De waardering van goodwill kan op diverse manieren plaatsvinden. De maten/leden kunnen een bepaalde waarderingssystematiek met elkaar vaststellen, waarna het bestuur (in samenspraak met de maatschapsaccountant) de waardebepaling uitvoert, zowel bij inbreng als bij toe- en uittredingen. De maten/leden kunnen ook bepalen dat goodwill wordt voldaan op basis van een in- en uitverdienregeling (zie factsheet in- en uitverdienen) of dat goodwill telkens bij bindend advies wordt vastgesteld door de Federatie.

Er zijn vier opties zijn uitgewerkt in artikel 3 van bijgevoegde handreiking. De eerste optie is een afgeleide van de door de Federatie gehanteerde definitie van goodwill: goodwill is de beloning voor over te dragen verdien capaciteit. De goodwill van een praktijk van medisch specialisten vrij beroepsbeoefenaren, wordt dan ook volgens de door de Federatie gehanteerde methodiek bepaald aan de hand van de in te schatten winstcapaciteit van de praktijk.

3. Jonge toetreders

Wij adviseren bij het opstellen van een Reglement Praktijkwaardering ook na te denken over de wijze waarop jonge toetreders kunnen worden gefaciliteerd. In andere beroepsgroepen, zoals bij advocaten, is het gebruikelijk dat toetreding geleidelijk plaatsvindt.

Tot voor kort was het gebruikelijk dat toetreders direct bij hun start in de maatschap vol toetraden. Met enige regelmaat worden jonge klaren vooruitlopend op een toetreding tijdelijk in dienst genomen als chef de clinique. Ook kan eraan worden gedacht aan goodwill later te laten betalen, bijvoorbeeld na afloop van een proeftijd.

Inmiddels wordt toetreding binnen enkele ziekenhuizen vergemakkelijkt door een in- en uitverdienregelingen te treffen (zie factsheet in- en uitverdienen). In die variant blijft het risico van een uitgestelde goodwillbetaling deels bij (vertrekker en) blijvende participanten.

4. Van overnamerecht naar overnameplicht

In de door de Federatie uitgereikte modellen wordt uitgegaan van goodwillverrekening via de MSB en van een overnameplicht bij de blijvende maten. Dit verschilt dus essentieel van afspraken binnen de meeste oude vakgroepmaatschappen, waar doorgaans sprake was van een overnamerecht. Reden nu uit te gaan van een overnameplicht is, om toe- en uittreden te vergemakkelijken. Door de omvang van de MSB is een overnameplicht draagbaar.

Voor het geval praktijkovername als een onevenredig zware last wordt beschouwd, is in de model maatschapsovereenkomst een beschermingsclausule opgenomen (art. 20 lid 7) die het mogelijk maakt van de overnameplicht af te wijken. Bij een onevenredig zware last is te denken aan de situatie waarin relatief veel maten/leden ineens de MSB verlaten. Hoe kleiner de MSB, des te sneller een dergelijke situatie kan ontstaan. Bij de Coöperatie-MSB kan deze beschermingsbepaling worden opgenomen in het Reglement praktijkwaardering.

5. Handreiking

In de bijlage treft u een handreiking aan om te komen tot een Reglement Praktijkwaardering. Dit is in feite een checklist om te komen tot afspraken op maat binnen uw MSB. De concrete invulling hangt zoals blijkt uit bovenstaande uitleg sterk af van de vorm van de samenwerking (maatschap of coöperatie) en van lokaal te maken keuzes zoals over de wijze van inkoop van praktijk en activa.

6. Vrijwaring

De Federatie Medisch Specialisten heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van deze informatie. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in deze handreiking, voor schade, overlast of ongemak noch voor andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik daarvan.

HANDREIKING REGLEMENT PRAKTIJKWAARDERING

Artikel 1. Algemeen

1. Dit Reglement Praktijkwaardering (hierna te noemen: Reglement) is vastgesteld in de vergadering d.d. [●] van [●] -naam MSB.
2. Dit Reglement maakt deel uit van de afspraken tussen de maten/leden in [●] en gelden dus ten aanzien van alle maten/leden. In de afspraken tussen maten/leden wordt bepaald welke activa wel en niet worden ingebracht in MSB.
3. Wijziging van dit Reglement kan uitsluitend plaatsvinden op de navolgende wijze:¹ [●]
4. Uitvoering van dit Reglement vindt plaats door het bestuur van de MSB op basis van het in dit Reglement bepaalde.

Artikel 2. Inbreng

1. Bij oprichting van [●] -naam MSB- brengen de maten/leden in hun arbeid/kennis/kunde/praktijk /onder handen werk*/inventaris*/apparatuur*/goodwill*.²
2. Bij oprichting van [●] -naam MSB- brengen de maten/leden niet in passiva (schulden)/ onder handen werk*/inventaris*/apparatuur*/goodwill*.³
3. Bij oprichting van MSB stelt het bestuur een waardeoverzicht van de inbreng op. Indien van toepassing betreft dit zowel ingebrachte inventaris, apparatuur als onderhanden werk.⁴
4. Alle maten/leden dragen naar rato van hun deelname bij aan de liquiditeitsbehoefte van de MSB.
5. Bij oprichting van MSB stelt het bestuur een liquiditeitsbegroting op, op basis waarvan de maten/leden liquiditeit inbrengen.
6. Nieuwe toetreders brengen uitsluitend in arbeid, kennis en kunde en liquiditeiten*. Inbreng van liquiditeiten door nieuwe toetreders vindt plaats [optie 1.] bij toetreding naar rato van deelname [optie 2.] in een termijn van [●] jaar na toetreding door inhouding van betreffend deel op de winst/managementfee/dienstverleningsvergoeding.

Artikel 3. Waardering activa⁵

1. Inbreng van inventaris of apparatuur zal plaatsvinden op basis van de resterende boekwaarde, dus aanschafprijs minus afschrijvingen. Het bestuur bepaalt welke inventaris en apparatuur wordt ingebracht.
2. Ingebracht onder handen werk wordt gewaardeerd op [●] % van de tariefwaarde van de openstaande DBC/het openstaand DOT zorgprodukt.

---

¹ Hier moet worden verwezen naar een versterkte meerderheid van stemmen in de bijbehorende overeenkomst, of een bepaling worden opgenomen over de wijze waarop deze aanpassing door een versterkte meerderheid (bijv. 2/3^e of 3/4^e) genomen kan worden.

*Deze posten zijn eventueel te schrappen, afhankelijk van gemaakte afspraken

² Zie punt 1. Handreiking Reglement praktijkwaardering.

³ Zie punt 1. Handreiking Reglement praktijkwaardering.

⁴ Deze bepaling zal afhankelijk van de vorm MSB moeten worden aangepast en aangevuld.

⁵ Zie punt 2. Handreiking Reglement praktijkwaardering.

3. [Optie 1.] Goodwill wordt als volgt door het bestuur van de MSB gewaardeerd, zijnde op basis van de in te schatten verdien capaciteit van het over te dragen praktijkaandeel binnen de MSB:
- Het eerste jaar na oprichting van de MSB aan de hand van de door de maatschap begrote winst van betreffende organisatorische eenheid van het eerste boekjaar.
  - In het tweede jaar na de oprichting aan de hand van de begrote gemiddelde winst van betreffende organisatorische eenheid van de twee eerste boekjaren, dan wel zodra de jaarrekening van het eerste boekjaar is vastgesteld, op basis van het gemiddelde van het vorige jaar en de begroting van het lopende boekjaar.
  - In het derde jaar na de oprichting aan de hand van de begrote gemiddelde winst van betreffende organisatorische eenheid van het gerealiseerde eerste boekjaar en de begrote winst van het tweede en derde boekjaar, dan wel zodra de jaarrekening van het tweede boekjaar is vastgesteld, op basis van het gemiddelde van de beide eerste boekjaren en de begroting van het lopende boekjaar.
  - Na vaststelling van de derde jaarrekening van de MSB op basis van de gemiddelde winst van betreffende organisatorische eenheid van de afgelopen drie volle boekjaren.

[Optie 2.] Goodwill wordt bepaald bij bindend advies door de Federatie op aanvraag van het bestuur van MSB en toe- en/of uittreders.

[Optie 3.] Jaarlijks vooraf wordt door het bestuur op basis van [bijvoorbeeld: de begroting per organisatorische eenheid] de goodwill vastgesteld.

[Optie 4.] Betaling van goodwill vindt plaats op basis van een in- en uitverdienregeling die wordt gerecht aan deze overeenkomst en deel hiervan uitmaakt.⁶

Artikel 4. Afwijkmogelijkheid goodwillbetaling⁷

De MSB is niet verplicht tot betaling van goodwill aan een uittredend aandeelhouder/lid indien betaling van goodwill, gelet op alle van belang zijnde omstandigheden, voor de MSB in redelijkheid als een onevenredig zware last moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend besluit kan worden genomen door de Vergadering van Maten/Algemene Ledenvergadering binnen zes maanden nadat betreffende maat/lid is uitgetreden. Een dergelijk besluit heeft tot gevolg dat indien de goodwill al is uitgekeerd, deze afhankelijk van het genomen besluit, geheel of gedeeltelijk moet worden terugbetaald.

---

⁶ Zie Factsheet in- en uitverdiene.

⁷ Zie punt 4.